

LA FERRIOSA

ARTESA DE LLEIDA - 1973



Nº 30

LA FEMOSA

BUTLLETÍ DE L'AGRUPACIÓ CULTURAL "LA FEMOSA"

ARTESA DE LLEIDA, ANY 7 NÚMERO 30. ABRIL-MAIG del 1973

=====

SUMARI

	<u>pàgina</u>
Ja no tenim ni ball ni futbol	4
Papunts per a un llibre d'Artesa	5
Responent a "UN DELS QUE MARXA"	10
Tenim a Artesa allò que ens mereixem ?	12
Una sortida a Ascó	14
El que la Gran Enciclopèdia Catalana diu d'Artesa	15
Un comentari a l'article de la Gran Enciclopè- dia Catalana	17
Esbrosar i esbatec	19
Els renoms de les cases artesenques	21
ESCACS	22
HUMOR a les pàgines blaves	

PORTADA I CONTRAPORTADA :

Fotografies del Canal Nou de l'Esglésias

[Handwritten signatures and notes at the bottom of the page]

JA NO TENIM

BALL NI FUTBOL

En poc temps, i per causes semblans, hem vist desaparèixer dues coses del nostre poble; el BALL i el FUTBOL. Aquestes dues coses eren les que atreïen els gustos de més gent i ara el poble ha quedat una mica més pobre...

El ball que, ja tots en sabem el problema, hauria pogut continuar i segurament superar l'obstacle si no s'hagués topat amb l'indiferència dels seus socis. Dir indiferència no és exacte ja que el ball interessa molt, però com que ens agrada dempre de fer sor, doncs la cosa sola s'explica.

Al Futbol ha passat una cosa semblant, amb la agravació de que aquest estava enrotllat en un campionat de primavera i al no presentar-se, per dues dates, a disputar el partit que li tocava en poble foraster, ha estat expulsat de la competició: Aquesta notícia la publicat la premsa.

I ens preguntem: Perquè, posats que sabem de que els dirigents fan mans i mànegues per a quedar bé, s'ha hagut de donar l'espectacle? Aquesta pregunta és obvia, ja que la cosa no pot anar bé mentre els individus que formen l'equip no tinguin una mica de responsabilitat. D'aquesta manera, i per molt que es desvetllin els de la junta, amb un equip de 7 o 8 jugadors no poden anar pel món

BALL i FUTBOL, dues coses que, almenys per un temps, han desaparegut del poble. Hem de lamentar-nos-en? No! Això no. Si alguna cosa hem de fer és treballar per a que no torni a passar més. Treballar des d'un començament; des de la soca.

APUNTS per a un LIBRE D'ARTESA

Per manca de bones i ràpides comunicacions, els pobles eren tan tancats dins de si mateix, que bé es podia dir allò de "cada poble és un món. Cada poble crea un "localisme", amb dites i frases i fins i tot llegendes ben pròpies. Frases que havien nascut d'una anècdota graciosa, "protagonitzada" per algun vilatà o persona vinculada al poble. Aquestes frases acostumaven a ésser d'aquests tipus : "Això sembla la truita del Virola" "Igual que els sagadora del miqueló", "El trompon de cargar duros" "Alto el clic" "Paga Fart" i d'altres.

Les frases o dites, també eren sobre els pobles veïns:

"Albatarri", alça la cua i da-li.

"Aire que ve d'Alguaire.

Aquesta que segueix es refereix en temps de pluja, ja que normalment a Artesa, quan plou, els núvols venen de Ponent, de la part dels Puntals i per tant quan aclareix és per allí on fa "ull primer. És aquesta:

"Si vols saber on és Sunyer
mira allí on fa ull primer.

Uns pobles tan tancats com eren els nostres abans

de la carretera i dels automòbil, devien de creure's el centre del món, segurament que es creien millor que els poble veïns. Llavors els d'ací treïen cançons per a desacreditar als altres. Vegem-ne alguna mostra:

"Les noies de Juneda
totes juguen a un joc;
amb la cua agranen casa
i amb lo cul bufen lo foc.

"Són d'un poble petit
que en diuen Torreferrera;
buscadors de caragols,
lladres de l'horta de Lleida.

És normal que amb el poble que els artesencs d'abans (i encara els d'ara) s'entenien menys ara amb els puigverdencs. Qüestió de proximitat. Val la pena que ens hi entretinguem una mica.

Hi ha unes cançons que tot i exaltant les qualitats dels artesencs, fa quedar malament als de Puigverd. Són aquestes:

A les Borges xiques "guapes",
a Juneda no en són tant;
a Puigverd les rabosetes
i a Artesa la flor del ram.

A Castellldans los "guapos"
a Artesa los serafins;
a Puigverd són les pixades
no les volen los fadrins.

Hi ha un altre tipus de cançons que són mofa
d'alguna cosa que ha passat al poble veí, per exemple, so-
bre un envelat que se'ls va endur el vent:

De l'envelat de borrasses
no us en podeu pas fiar,
pot venir una borrascada
i a terra us el pot tirar.

Ni van anar a cal Massot
que els deixessin cobrellits,
com que tenien "tantes" hostes
tots els tenien als llits.

No en van podé alcançar cap
de la casa del Massot,
ni van anar a cal Gregori
i encara en tenien més pocs.

Lo Gregori de Puigverd
n'ha quedat arruïnat,
per dos dies de ser festa
cinc saquests de blat menjat.

i una altra de regust anticlarical:

A Puigverd passa una cosa
que no havia passat mai,
lo ruc negre tira cosses
la casa damunt davall.

Adéu barret de teula
adéu sotana i manteu
que tots et voldrien veure
als "profundos" de l'infern.

Però de tot això, on es veu més bé la rivalitat d'aquests dos pobles és en aquesta cançó que cantaven els nostres avis:

A Puigver fan Sant Jordi
i a Artesa fan lo Roser;
anem joves cap a Artesa
que ens ho passarem bé.

Aquesta estrofa sembla que presenta una variant i és aquesta:

A Artesa en fan lo Roser
i a Puigverd n'estem units.
Anem joves cap a Artesa
que n'estarem divertits.

Quan vam arribar a Artesa
parem al carrer Nou,
la canalla a cops de pedres
fins a travessar la Font

Quan vam arribar a Artesa
parem davant de l'estanc
ja en surt lo petit del Barrau
amb la pistola ensenyant.

Ja en surt el petit del Barrau:
"A Artesa no hi ballareu,
perquè n'hi ha un jove en aquest poble
que n'ha fet correr la veu.

Ja en respon lo ruc del Blanco,
n'és majoral lo Miró

lo tossina del Jové
i lo morral de l'Ambrosió.

Els puigverdencs també són els protagonistes de l'única llegenda pròpiament artesenca, ens referim a "La Campana de Sant Ramon" que algun dia n'haurem de parlar. Sobre aquesta llegenda devia de neixer aquella frase de "Puigvertins lladres fins, que tan popular s'ha fet entre nosaltres.

No voldríem acabar aquest escrit sense parlar d'aquella cançó que tots hem cantat de petits per fer enfadar als nostres companys:

Ploraire d'Arbeca
demà et casarem,
et donarem la vinya
i el tros de Motlleu

i com que parlem de veïns, també podem posar aquesta que anomena tots els termes, agregats, que toquen al nostre:

Sóc filla de Matxerri
i veïna de l'Astó.
Sóc casada a Vinatesa
i els veïns a Grealó.

i ara, per avui, deixemo correr.

RESPONENT A

Amic jove d'Artesa:

"UN DELS QUE
MARXA"

M'atreveixo a dirigir-me a tu perquè a l'escrit publicat a LA FEMOSA amb el títol d'"UNA OPINIÓ SOBRE EL BALL D'ARTESA", puc entreveure en les teves ratlles un de col.laboració, però sempre que el que extracti d'organitzar sigui del teu gust, aprobo completament la teva postura, ja que si una cosa no et va, és lògic que no hi vulguis participar. Amb això et comunica que, quan tinguis una idea del teu gust i que sigui possible de poder-se realitzar, no t'ho pensis dues vegades, sinó que avisis immediatament i ja veuràs com trobaràs gent que t'ajudarà a portar-la a cap. Però si dins d'un temps no tinc notícies d'alguna iniciativa presa per algun jo-jove d'Artesa, podré pensar dues coses; que no t'interessa l'ambient del poble ni els diumenges ni els dies de cada dia, o bé que testàs eixut d'idees. Deixo que tu mateix ens demostris la teva vàlua, ja que personalment suposa que vales molt, però vull atènyer-me amb allò que diu el refrany "Pruebas son amores y no..." .

I com t'agrada de recordar els temps passats i a mi també m'agrada la idea de parlar-ne, però no amb el to que tu ho fas, volen-nos demostrar que en aquells temps els joves feien ridiculeses per a aconseguir que, la noia que els agradava, estigués contenta al seu costat. És que la situació ha canviat? Quantes "tonteries" fa avui un jove per a cridar l'atenció de la noia que li agrada?. No fa

alta que em contestis perquè ho tenim a la vista.

En cada època es viu un ambient; 20 anys endarrere-
ra s'estilava una manera de passar el dia de festa, ara una
altre i d'aquí a 20 anys, és innegable, n'hi haurà una altra,
i crec que cap dels tres ambients tinguin res de ridícul.

És una veritat com una casa de pagés que avui dia
els joves disposem de més facilitats per a tot, viatges, es-
ports, diversions etc, el pensar que això s'ha aconseguit
amb guitarres i pèl llarg és estar al marge del veritable
motiu, pel qual els joves d'avui viuen millor. No hi ha
dubte que dins de la música la guitarra i el pèl llarg ha
tingut el seu gran moment, com en altres èpoques el van te-
nir el tango, xarleston etc. . Ara bé, el progrés d'una so-
cietat sempre és degut a l'esforç i treball dels seus mem-
bres, i no hi ha dubte que en la societat que ens ha tocat
de viure, d'un temps cap aquí, mentre uns s'esforcen i tre-
ballen, els altres es dediquen a tocar la guitarra i a criar
pèl.

El remar contra corrent és molt pesat i mai no ha
estat la intenció dels organitzadors del ball, i això em n
consta, com també em consta que tornar als temps passats
hauria estat tenir molt poca visió del problema, i no és
així.

Una cosa s'ha tingut en compte per damunt de tot i
és que pel dia de "festa" s'havia de fer alguna cosa que,
junt amb el cinema, omplís la tarda d'aquest dia, i tenint
en compte que el que atrau a la majoria és el ball, doncs
havia de pensar en fer ball per als que es queden, i no pas
organitzar un ball per als que marxen, ja que d'un comença-
passa a la pàgina nº. 20

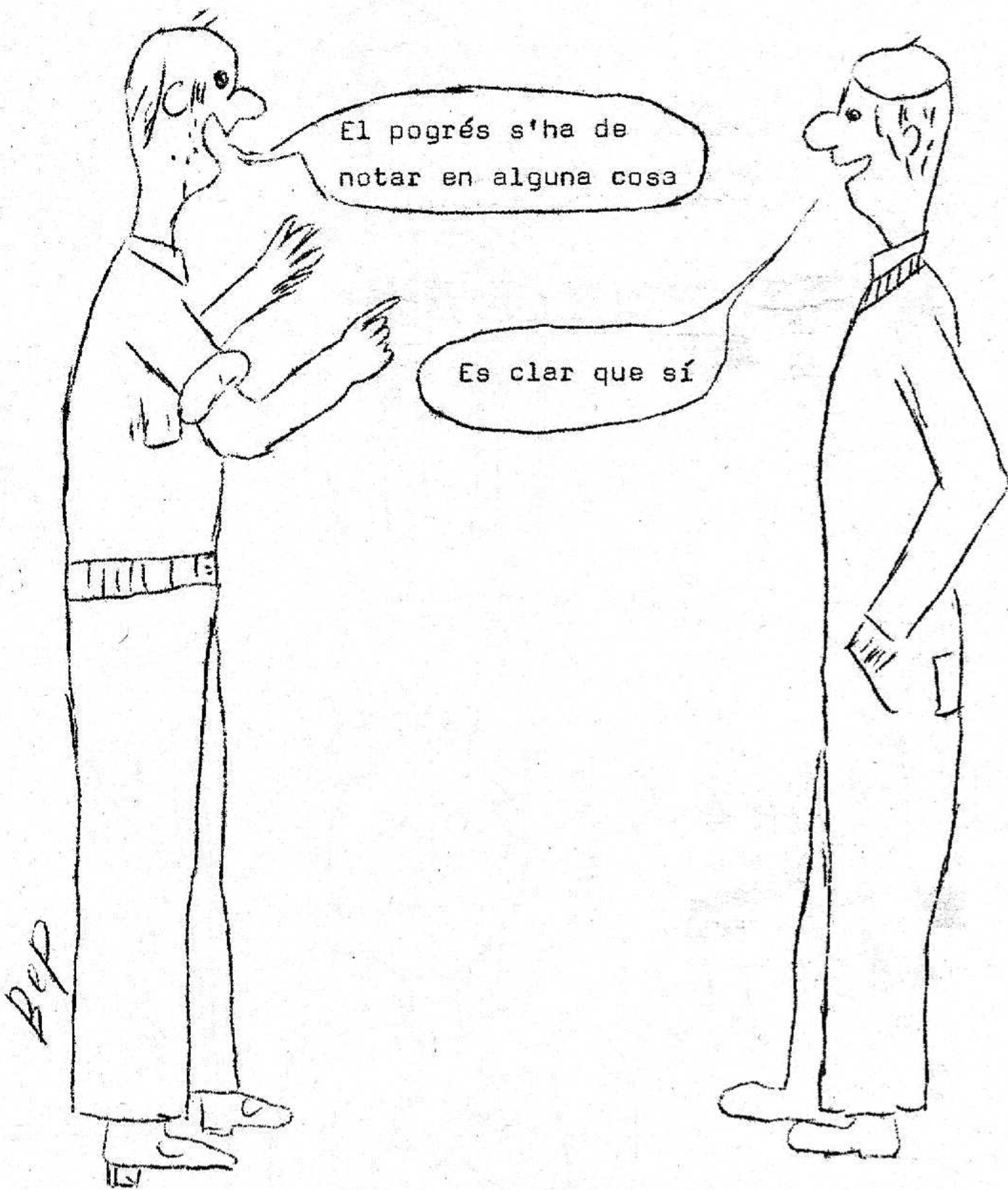
TENIM A ARTESA ALLÒ QUE ENS MEREIXEM?

Es llàstima que en el moment que escric això, el tema no sigui res més que un record ple de nostàlgia per a la majoria dels artesencs.

En el darrer Butlletí es va publicar molts articles sobre el ball. Després d'una portada de balladors, casats naturalment, l'acudit dels óssos i altres més. Els articles publicats eren els següents: SI AL BALL - NO AL BALL - ANALITZANT AIXÒ DEL BALL - SI VOLEM BALLAR... - UNA OPINIÓ SOBRE EL BALL D'ARTESA - UNA XERRADESTA AMB EN RAMON, sobre ball, esclar, - LES ALTRES POSSIBILITATS DEL BALL. Això explica ben clar que el tema interessava molt, ja que ocupava el noranta per cent del Butlletí.

Tot això està molt bé, però, hem de tenir en compte que el ball en si no és res més que una cosa per a exterioritzar o complaure els instins que, ja de temps antics, té la humanitat; els de ballar. Però heu pensat alguna vegada que parlant tant del ball ens hem descuidat el tema AMBIENT? Cosa que, lamentant-ho molt, ens fa molta falta al nostre poble.

¿ Hem pensat que el ball, com també el cinema i el futbol o qualsevol altra cosa que arrossegui masses, sigui el que sigui, crea motius perquè la gent es comuniqui més a fi d'apartar aquest temor, del diàleg que, ens porta cada ve-



El progrés s'ha de notar en alguna cosa

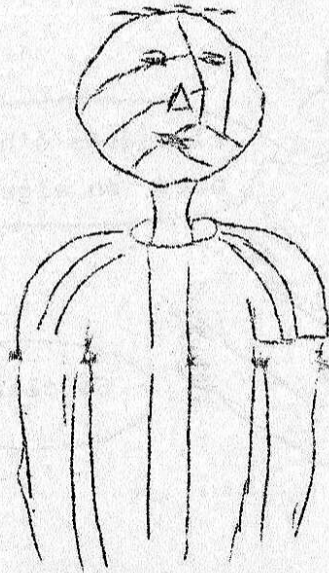
Es clar que sí

Bep

A Artesa cada dia ens assemblem més amb Barcelona; ja tenim un carrer que, com la Sagrada Família, no s'acabarà mai....

FUTBOL-

ADEPTE

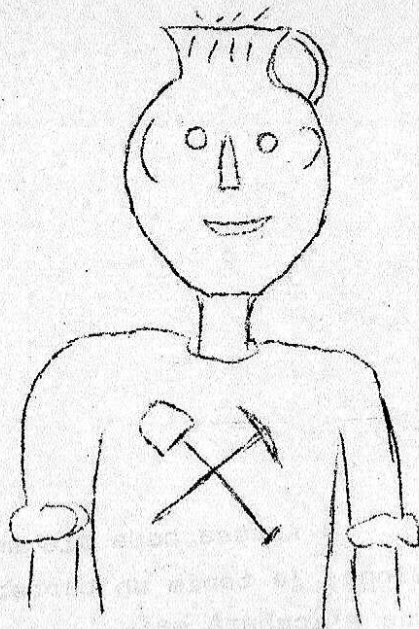


HUMOR

Pep Bep

PEDRA-

ADEPTE



LA DIFORMITAT

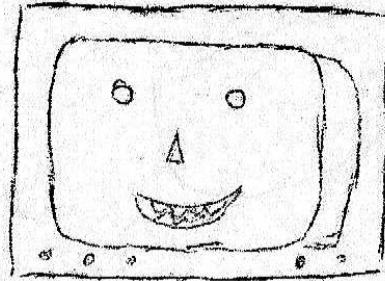
D'ALGUNS

INDIVIDUS

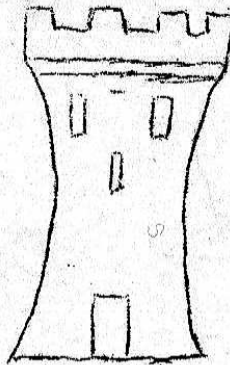
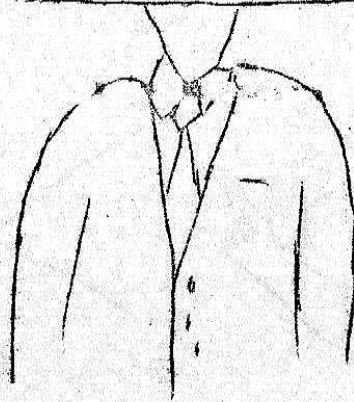
HUMOR

Pel Bep

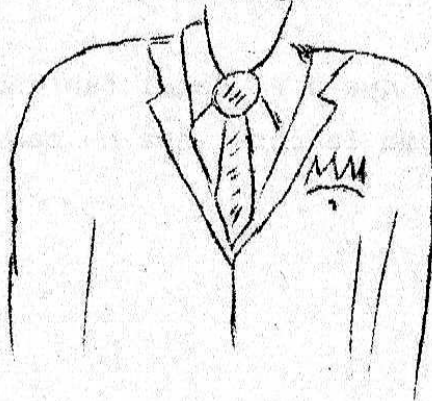
LA DIFORMITAT
D'ALGUNS
INDIVIDUS

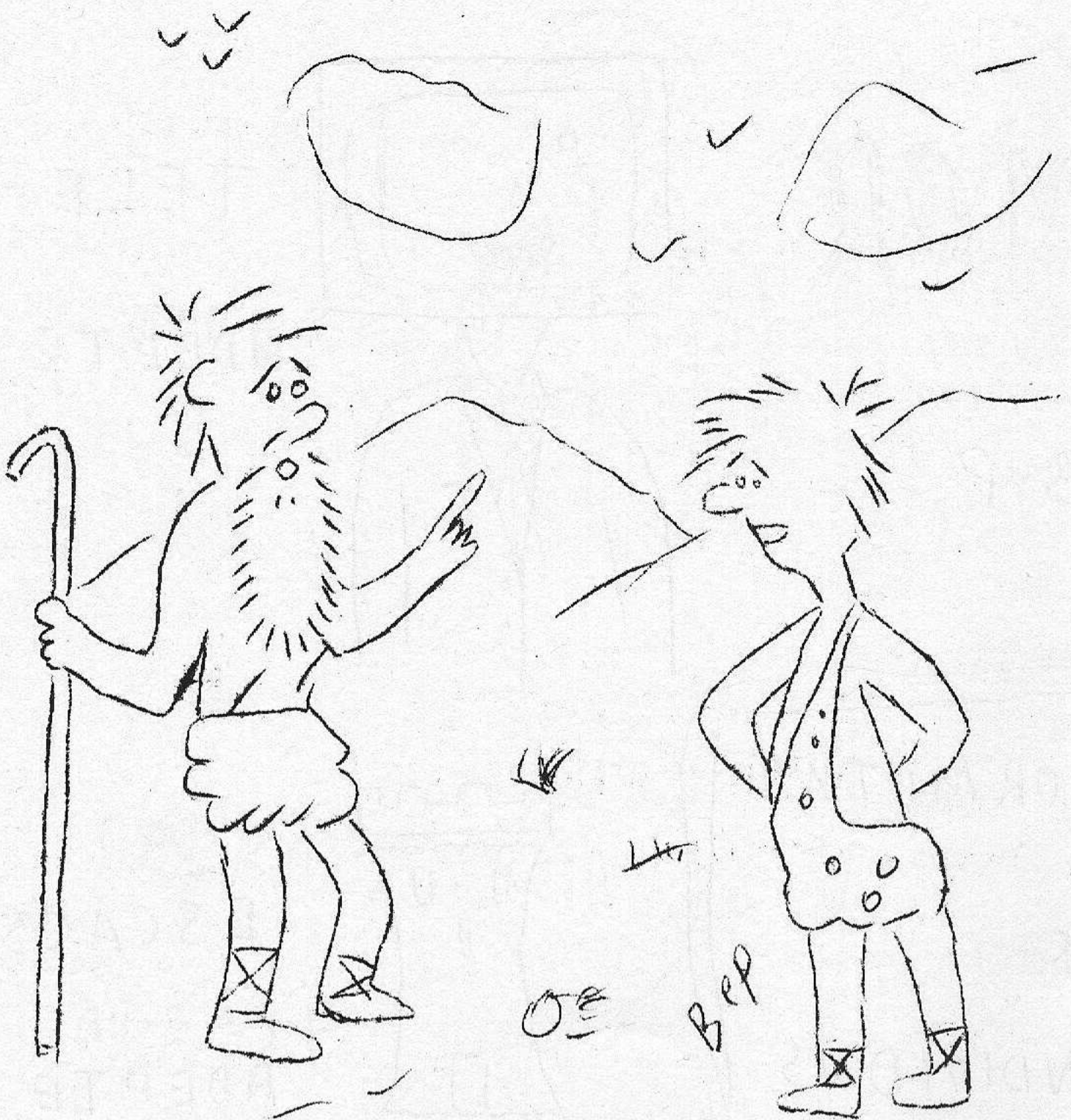


TELE-
ADEPTE



ESCACS-
ADEPTE





D' ençà que a El Cogul fan aquestes
provatures amb la roda, que ha canviat
el temps

gada més a ésser tancats i a no poder aportar la nostra col.laboració als altres que, només així, es poden formar els equips que avui s'imposen a tot arreu ?. Sense ser derrotista, m'atreveixo a dir que al nostre poble això ens fa molta falta.

S'ha dit que, si les energies que s'han gastat per a fer ball (que jo en dic ambient) s'haguessin esmarçat per altres qüestions la cosa hauria estat més aprofitosa. Aquests senyors tindrien raó si les altres coses interessessin tant a la gent com el ball. Només el ball atreu a la gran massa, i com que nosaltres sempre hem volgut treballar per la "massa" i no per les "minories", ja que d'un començament ens va moure el desig de crear ambient al poble, vam creure que amb el ball era l'única manera d'aconseguir-ho. A més, jo a aquests senyors els contesto que, per a fer això no s'ha esgotat ningú, vull dir que d'ENERGIES ENCARA N'HI HA I EN QUEDA, el que potser fa falta és col.laboració per a poder-la aplicar.

Bé, ja no es fa ball; i ara què ? Com queda l'ambient del poble ?. Tots ens lamentem el que ha passat, però ningú ens sentim culpables. Però s'hi penséssim una mica ens adonaríem que la culpa ha estat la nostra indiferència, en plegar-nos de braços... . Veiem el problema, però ens és més problema el donar la nostra col.laboració per a solucionar-lo. Sobre tot, són problema aquells que mai no en veuen cap i que l'únic que els preocupa és conservar el seu "conservadorisme"; el no fer ni deixar fer.

Voldríem acabar amb la frase que encapçala aquest escrit:
TENIM A ARTESA ALLÒ QUE ENS MEREIXEM ?

I. O.

UNA SORTIDA A ASCÓ

També aquesta Setmana Santa, el grup d'escoltes de La Femosa va fer una sortida de 5 dies. Enguany havíem triat el simpàtic poble d'Ascó a la comarca de la Ribera d'Ebre.

Ens vam hostatjar a un mas deshabitat anomenat El Botjar propietat d'en Carmel Biarnés, des d'allí iniciàvem les nostres sortides per tot el terme d'Ascó.

El dia de Divendres Sant, en Carmel ens acompanyà a l'ermita de Sant Miquel de Vinebre, tocant mateix d'un poblat ibèric. Entre els atractius d'aquesta excursió hi havia el travessar l'Ebre en una barcaça que funciona amb sistema antiquíssim, contemplar les vinyes gegants de l'illa, conèixer el poble de Vinebre i visitar el poblat ibèric de Sant Miquel. A tot això s'hi afegí el goig de poder localitzar un poblat ibèric situat al cim mateix d'una muntanya i voltat de precipicis que per les seves característiques ha de tractar-se d'un poblat molt important.

Aquesta localització la va publicar l'amic Carmel a "El Correo Catalán" amb el títol de "Descublimiento del TEMPLO DEL SOL" i no es deixà de dir que havia estat un grup de LA FEMOSA el descobridor.

Entre altres coses interessants que es poden veure a Ascó són:

Les obres de la nova Central Nuclear, la part romànica de l'Església, les ruïnes del Castell, els carrers

PASSA A LA PLANA 10

EL QUE LA GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA DIU d'ARTESA

=====
Al seu volum segon, pàgina 531, la GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA parla d'Artesa i diu el següent:

ARTESA DE LLEIDA Municipi del Segrià a la plana regada pel canal d'Urgell, al limit entre les Garrigues, el pla d'Urgell i el pla de Lleida. El terme és drenat pels torrents de la Femosa i de Melons. Les terres de regadiu, que ocupen el 41 % de l'extensió total del terme, són destinades sobretot al conreu del blat (420 ha), alfals (350 ha) i arbres fruiters (110 ha). Al secà (825 ha) hi són conreats cereals (190 ha) i oliveres (350 ha); hom deixa 285 ha a guaret. Les terres de conreu, força repartides, són explotades directament pels propietaris en un 61 % i per parcera en un 33 %. La ramaderia compta amb bestiar boví (80 caps), oví (900 caps) i porcí (400 caps); hom cria també animals de granja (hi ha dues granges avícoles). Hi ha indústria d'elaboració d'oli i de conserves de fruita. La població ha augmentat considerable-

ment des del 1865 a causa del canal d'Urgell; el 1920 assolí els 1128 h, xifra que, bé que baixà durant els vint anys següents, ha estat superada darrerament (1311 h el 1965), car l'emigració cap als centres industrialitzats és compensada per immigració procedent d'Aragó i del sud de la península. El poble (1091 h agl -1960-; 202 m alt) es troba prop del canal d'Urgell; pertanyia a la jurisdicció de l'ords de Sant Joan. L'església parroquial (Sant Miquel) i la casa Gallardó, a l'antic nucli del poble anomenat LA VILETA, són del començament del segle XVIII. Dins el terme municipal hi ha el despoblat de Vinatesa.

-Pere Bonàim-

ARTESA DE LLEIDA (Sgrirà)

població:

1710	1787	1860	1900	1930	1960	1966
69	389	560	967	1074	1206	1311

població disseminada : 8,21 % (1960)

extensió: 24,06 Km²

explotació agràries:

0-5 ha	5-50 ha	50-200 ha	200-1000 ha	més de 1000 ha
112	144	3	1	-

renda anual mitjana 'per capita':

10.898 pts -1965-

demarcacions històriques :

vegueria de Lleida (fins al 1716)

corregiment de Lleida (1716-1833)

PROV: Lleida P J: Lleida

RODALIA: Lleida

MERCAT AGRÍCOLA PRINCIPAL : Lleida

AREA COMARCAL : Lleida

UN COMENTARI A L'ARTICLE D'ARTESA, DE LA "GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA

Quan per primera vegada vam llegir l'article que, sobre el nostre poble, porta l'Enciclopèdia Catalana ens vam quedar una mica perats, i era natural. Amb tot, però, ja hi hauríem d'estar acostumats,

L'Enciclopèdia Catalana diu que el nostre "terme és drenat pels torrents de la Femosa i de Melons". Voldríem saber per què ens posa el barranc de Melons que trenca cap Aspa sense passar pel terme d'Artesa i es deixa la Comassala que el travessa de Llevant a Ponent.

Voldríem saber per què, després de tants anys que Vinatesa pertany al terme de Lleida, encara l'inclou al nostre terme, i d'on treu que a Artesa hi ha fàbrica de conserves de fruita; què més voldríem. D'on ha tret que el carrer de la Vileta és del segle XVIII? Només donant-hi un tom s'hauria adonat de les dates que hi ha en alguna portalada, per exemple, a Cal Pelegrí hi és estampada la de 1606...

És evident que, qui ha escrit aquest article la fet des del seu despatx estan, amb dates i xifres que ha anat espigolant d'altres publicacions o enventant-se les.

No fa pas més de tres anys que el professor Tortosa de Lleida en el seu llibre "La Plana regada de Lleida" deia que Artesa, junt amb Puigverd, era zona de cultiu del codony; tots sabem que a Artesa de codonys mai se n'ha fet gaires i cap des de fa més de cinc anys. Amb tot i així

ha quedar escrit i publicat, i si d'aquí un temps algú es refia d'aquestes publicacions per a fer una nota del nostre poble per alguna novella enciclopèdia, ja em direu quin "empastre". El mal és que si no té res més a mà, se'n refiarà.

L'única solució per evitar tot això, és fer nosaltres, i com més aviat millor, un llibre d'Artesa, a la manera nostra, dient tot allò que ens agradaria que diguessin els altres. Així tot aquell cronista que escriu gués sobre el nostre poble per algun llibre o enciclopèdia el podria consultar.

Si ens fem conèixer, ja s'ho miraran una mica més de posar el que no han de posar quan parlem d'Artesa.

A. C.

UNA SORTIDA A ASCÓ

VE DE LA PLANA 14

del poble i el bellíssim "mirador" a l'Ebre i les seves hortes.

Cal mencionar a part la visita que vam fer a una "olivera gegant". Una olivera que segurament que no n'hi ha una altra. Els veïns d'Ascó diuen que quan aquesta olivera estava en tota la rama (s'ha hagut d'esporgar molt a conseqüència de les gelades) s'hi havia collit 25 sacs d'olives.

Des d'aquestes planes volem agrair a en Carmel Biar-nés d'Ascó totes les facilitats donades, i, sobretot, les seva companyia.

Ha estat una sortida interessant i posetiva. Els que hi vam participar no l'oblidarem fàcilment.

ESBROSSAR i ESBATEC

Sempre, durant les hores que omplen la vida de cada dia; hi ha moments en què, sense voler-ho, ens adonem que hi ha coses que malgrat tenir una semblança de bons costums de benestar, d'ordenació, de netedat atc. porten un desequilibri que en jutjar-ho dins de la nostra ment absurda ens preguntem per què s'actua i es procedeix d'aquesta manera en lloc de donar més sentit a les coses, perquè d'aquesta manera es desenrotlli més normalment l'actuació dins el desenvolupament de la mateixa vida.

I així, escoltant i mirant, anem aprenent moltes coses que podrien fer-se d'alguna altra manera i el resultat, fóra millor.

No pretenem imposar ni jutjar pel nostre compte, només exposarem conceptes que hem vist o escoltat sense pretendre ni atacar, però sempre disposats a acceptar suggerències que puguin endegar a profit del millorar tot el que fa relació al nostre poble.

Fa pocs dies, venint amb el tractor, m'acompanyava el meupare, baixant pel costat esquerre del Canal, una mica abans d'arribar a l'eral, ens sorprengué que, en tota la banqueta i dins de la caixa del Canal, hi hagués una infinitat de sacs de plàstic de tota mena, colors i marques que, fins i tot, feia bonic; semblava una sala de festes després d'un sarau de carnaval. Com qualsevol altre, vaig voler endevinar les causes ja que allò no era una sala de festes i el carnaval ja havia passat. Tot i esbrossant vingué el des-

cobriments d'on venia tants sacs. Mirant a sol ixent, al cim de la Serra Blanca que, el meu pare m'aclarí que quaranta anys endarrera estava destinada a ésser el cementiri dels animals de treball, anomenat vulgarment el MULADAR, quan un d'aquests es cansava de menjar palla i torcia el coll, s'arrossegava fins al Muladar i allí s'anava consumint tot i al mateix temps de convertir-se en banquet de corbs i voltors i altres animals que l'anaven degustant mentre el poble, a les tardes que bufava la marinada s'estava perfumant amb l'olor de putrefacció. Sí, a dalt de la mateixa pendent és allí on es descarrega les escombraries, i quan bufa el ceré fa volar els sacs bruts costa avall tot brincant alegrement saltant bancalades i marges, no parant-se fins a banyar-se al Canal que, conduint l'aigua potable per veure i per rentar-nos, abans neteja els sacs que hem donat amb les escombraries.

MIQUEL

=====

CONTINUACIÓ DE LA PLANA N^o. 11

ment es van negar a col.laborar-hi.

He participat alguns diumenges al ball, i no és tan "verinós" com apuntes tu, per a la gent juvenil, doncs també he participat en altres balls i ambients i la diferència tan gran. Per altra banda, no hi ha cap dubte, que el nostre jove més jove, després de passar per un aprenentatge en el ball d'Artesa, estarà més ben preparat, quan arribi als altres ambients, per a comportar-se i "lligar" com la cosa més natural del món.

Sense pretendré-ho se m'ha fet llarg aquest escrit i per tant es cosa d'acabar-lo. No espero contestació.

UN QUE ES QUEDA

=====

ELS RENOMS DE LES CASES ARTESENQUES

Des del temps més remot que l'home fa us de "moteig" per a designar-se entre ells. D'aquesta manera neixeria, més tard, els cognoms.

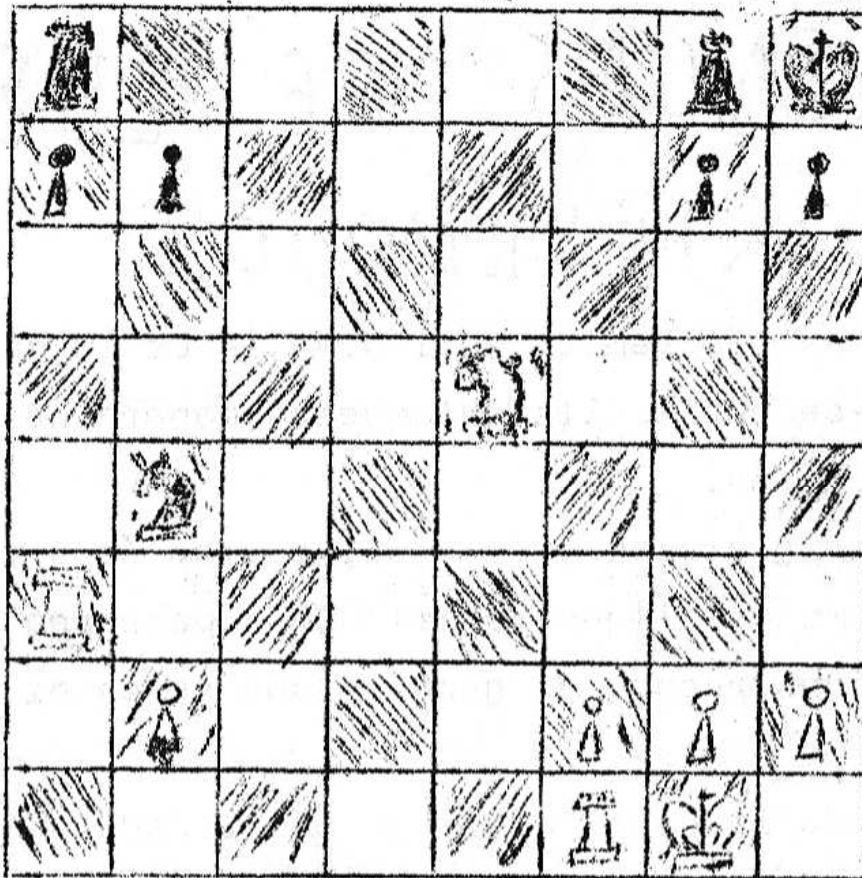
Aquests moteig als nostres dies, sovint és per ofendre a qui es diu. Molts d'aquests "malnoms" passaren a la casa que, l'ha anat conservant per generacions sense ni saber-ne l'origen.

La majoria de la gent, avui, ja es cridada pel seu nom propi. Ara, és sempre bonic de fer una repassada a les cases artesenesques que conserven el seu renom, que de primer devia de ser un moteig. Aquí va aquesta llista:

Cal Blanco	Cal Gardenyes	Cal panarra
Cal Barbutxo	Cal Garsa	Cal Panes
Cal Barrau	Cal Gepa	Cal Pelat
Cal Barrina	Cal Goi	Cal Pelegrí
Cal Batllat	Cal Grabat	Cal Pesca
Cal Cabaler	Cal Guerxo	Cal Pigrossa
Cal Cabreta	Cal Llaganya	Cal Pitanyo
Cal Campetxo	Cal Maco	Cal Pobre
Cal Caragol	Cal Manet	Cal Quelo
Cal Cassigall	Cal Manyana	Cal Quica
Cal Canya	Cal Manyaneta	Cal Ros
Cal Coixet	Cal Marquet	Cal Sabater
Cal Colau	Cal Micalàs	cal Seba

ESQIFES

a càrrec de R.



Argilés

8888888888888888

Partida N^o 9 del cam-
pionat mundial

-FISCHER - SPASSKI-

Jugen les blanques
i donen mat en dues
jugades

SOLUSIÓ

	+	+	1	3
c x d	+	c	9	
<u>NEGRES</u>		<u>ANQUES</u>		

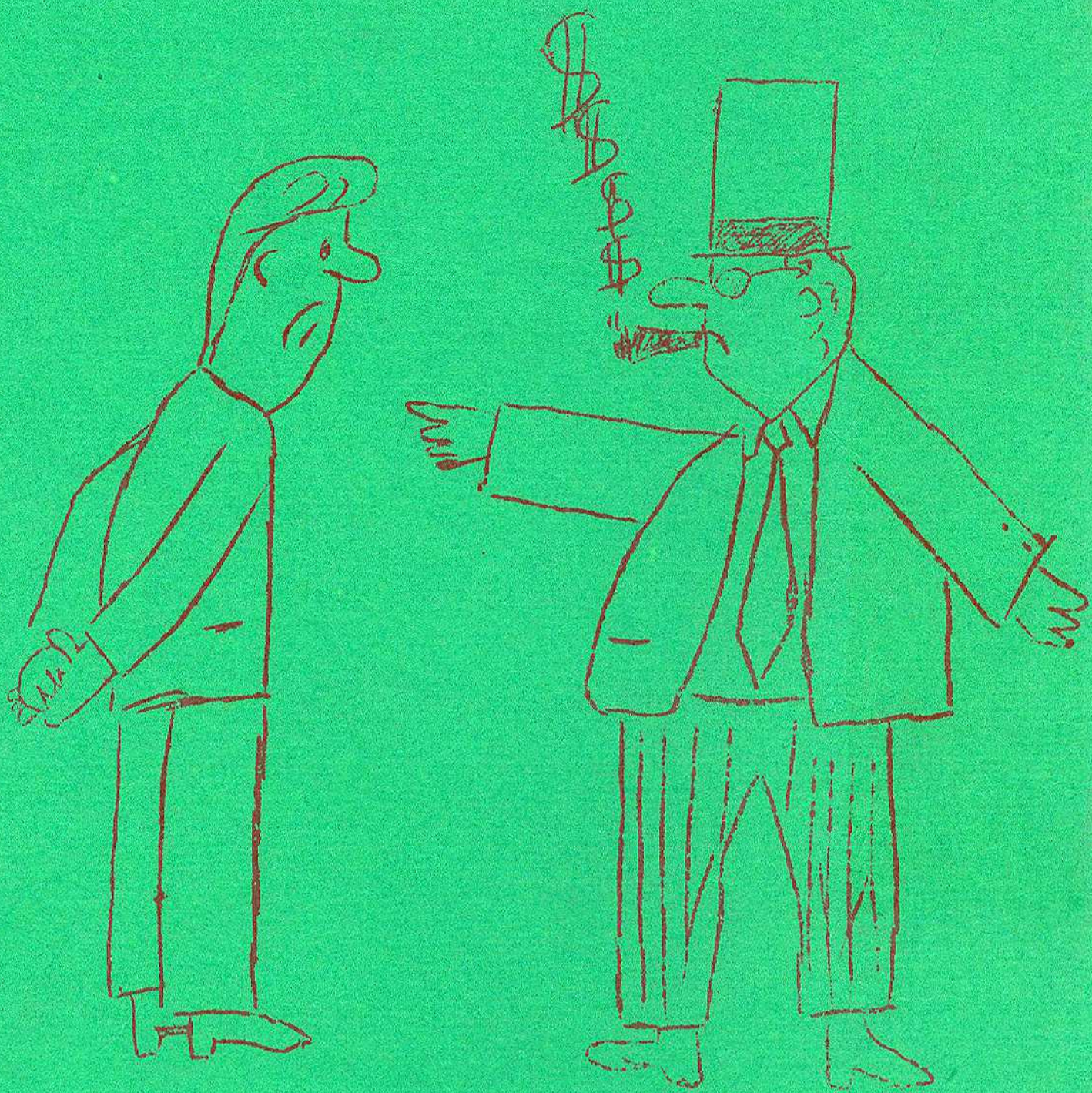
VE DE LAGINA ANTERIOR

Cal cosi	Cal Micaló	Cal Silvestre
Cal Cremat	Cal Mixó	Cal Sileta
Cal Dent	Cal Moliner	Cal Toi
Cal Farrica	Cal Moreno	Cal Tres
Cal Fart	Cal Morrut	Cal Trist
Cal Foradat	Cal Mosso d'Esquadra	
Cal Galano	Cal Noguer	Cal Tropes
Cal Ganxo	Cal Pagés	Cal Truquera
Cal Virola i Cal Xero		

Ramon Argilés

NOTA DE LA FEMOSA

Aquesta llista dels "renoms" de les cases artesenesques, s'haurà de completar amb els renoms que hi falte, i també amb la llista de les cases que tot i no tenir renom, tenen noms de molta tradició artesenca. També caldrà fer la llista de tots els noms i renoms de les cases ja desaparegudes.



QUIN SOMNI TANT HORRORS
HE TINGUT; HE SOMNIAT QUE
NINGÚ COMPRAVA ELS MEUS
PRODUCTES